

Ljubljana, 2. junij 2018

Borut Peršolja, Razgledi

Spoštovani!

Za blog Razgledi pripravljam članek na temo turistične takse. Prosim za odgovore na spodnja vprašanja:

Koliko je znašal realiziran proračun PZS v letih 2016 in 2017?

1.796.336 EUR leta 2016 in 2.507.134 EUR leta 2017, povečanje leta 2017 je zaradi prodaje poslovne stavbe na Dvorakovi 9.

Koliko denarja je PZS iz lastnega proračuna v letih 2016 in 2017 namenila za:

a) neposredno in dokazljivo vzdrževanje planinskih poti? 40.815 EUR leta 2016 in 74.066 EUR leta 2017.

b) neposredno in dokazljivo vzdrževanje planinskih koč? 13.475 EUR leta 2017.

Koliko lastnih sredstev bo PZS za planinske poti in planinske koč namenila letos? Po podatku iz rebalansa finančnega načrta za leto 2018 64.852 EUR za planinske poti in 12.900 EUR za planinske koč.

Kako pojasnujete dejstvo, da je med letoma 2008 in 2014 (v obdobju krize), po podatkih SURS, število prenočitev v planinskih kočah ves čas upadalo (celo z 98.503 na 76.954), čeprav turistične takse v tem obdobju ni bilo treba plačevati?

Verjetno ni treba posebej pojasnjevati stanja v državi, ki se je začelo z začetkom gospodarske krize v letu 2008, ki je prizadela pretežno srednji in najnižji sloj prebivalstva z različnimi omejitvami, ki so jih prinesli ZUJF in drugi ukrepi, ne nazadnje tudi povečana brezposelnost. Po nekaterih kazalcih Slovenija še v letu 2018 ni dosegla ravni standarda, kot smo ga uživali v letu 2008. Nedvomno je tudi to imelo vpliv na obisk planinskih koč, predvsem na odločitev (pretežno) domačih obiskovalcev, da so obiski gora bolj enodnevni itd. Vsi tisti, ki se ukvarjajo z upravljanjem planinskih koč, pa dobro vedo, da sta obisk planinskih koč in obseg nočitev bolj kot od turistične takse odvisna od vremenskih pogojev v gorah in v zadnjih letih ljudje zelo spremljajo vremenske napovedi, ki jih spremljajo razni rdeči, oranžni in še kakšni alarmi. Poleg tega opažamo, da nam pri številu nočitev (predvsem v kočah v visokogorju) narašča delež tujcev, obisk katerih se v zadnjih letih povečuje, tudi na račun varnostne situacije v turističnih območjih Sredozemlja in Bližnjega vzhoda in tudi zelo obljudenih gorskih predelov v sosednjih alpskih državah. Pri turistični taksi je poleg tega, da njen delež vedno bolj predstavlja pomemben delež cene nočitve, še večja težava v tem, da upravljavci planinskih koč pobrane turistične takse ne dobijo nazaj, s čimer bi vsaj malo omilili finančne zagate pri vzdrževanju, ekološki sanaciji in posodobitvah planinskih koč.

Kako pojasnujete dejstvo, da je bila v obrazložitvi zakona o planinskih poteh ocenjena vrednost letnega vzdrževanja na km poti v višini 3.785 SIT (= 15,79 €), danes pa je ta znesek na kilometer poti kar 65 €? Zakaj je ta znesek danes približno štirikrat večji?

Po podatkih, ki smo jih pridobili iz poročil skrbnikov za leto 2017 in sredstev, ki jim jih je nakazala PZS, so neposredni materialni stroški za vzdrževanje planinskih poti v letu 2017 znašali 102.734,99 € ali 12,18 €/km. Podatek se nanaša na 8.435,58 km poti skrbnikov, ki so poročila oddali. Podatek ne vključuje materiala, ki so ga markacisti prispevali brezplačno (domač les, svoje orodje ...), helikopterskih prevozov, ki jih prispeva Slovenska vojska, in prostovoljnih ur, ki so jih na poteh opravili markacisti (glede na zakon o prostovoljstvu ocena

vrednosti opravljenega prostovoljnega dela znaša 13 €/h; markacisti so za urejanje planinskih poti leta 2016 porabili 30.411 prostovoljnih ur, leta 2017 pa 31.609 prostovoljnih ur). Planinske poti se med seboj zelo razlikujejo, kot tudi poškodbe na njih in s tem količina prostovoljnih ur in materiala, vloženega v posamezno pot v posameznem letu.

Nekdanji načelnik gorskih kolesarjev PZS je prejšnji teden v medijih dejal, da planinskih poti v Sloveniji sploh ni. Je takšno tudi uradno stališče PZS? Je prejšnji predsednik PZS javnosti lagal, da ima Slovenija več kot 10.000 km planinskih poti?

Če govorimo o dejanskem stanju planinskih poti, torej stanju v naravi, potem je v Sloveniji več kot 10.000 kilometrov markiranih poti, ki jih vzdržujejo markacisti PZS. Če pogledamo na isto problematiko s pravnoformalnega stališča, pa status planinskih poti ni urejen v skladu z zahtevami Zakona o planinskih poteh (ZPlanP), preprosto povedano, planinske poti pravnoformalno trenutno ne obstajajo, kot je to predvidel Zakon o planinskih poteh. Problem se rešuje z novim Zakonom o urejanju prostora (ZUreP-2), ki je posegel v Zakon o planinskih poteh in odpravil ključno oviro glede vpisa planinskih poti v javne evidence, da bodo poti tudi pravnoformalno urejene in vpisane v Katastru gospodarske javne infrastrukture.

V Narodnem parku Plitvička jezera so v letošnjem letu, kot prvi ukrep za omejevanje števila obiskovalcev, dvignili ceno vstopnice. Bi ukinitvev popustov za prenočevanje v planinskih kočah pomagala izboljšati varnost na Triglavu in njegovi okolici?

Da bi se izognili preveliki obremenitvi Triglavskega pogorja v poletnih mesecih, se v planinski organizaciji že več kot dvajset let trudimo razpršiti obisk na vsa gorska in hribovita območja v Sloveniji ter spodbujamo obiskovanje zunaj glavne poletne planinske sezone, seveda ob primerni opremljenosti in ustrezni psihofizični pripravljenosti. Prav tako k razbremenitvi najbolj obiskanih vrhov v Julijskih in Kamniško-Savinjskih Alpah prispeva tudi razvoj novih planinskih dejavnosti, kot sta športno plezanje in turno kolesarjenje.

Vesel bi bil, če bi odgovore lahko dobil v ponedeljek.

Odgovore so pripravili predsednik PZS Jože Rovani in strokovna služba PZS.